

Totalentreprise
2. udgave, 1. oplag

© 1994 Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Tryk: Gentofte Tryk
Printed in Denmark 1994
ISBN 87-574-3281-3

Forord

Da 1. udgave af denne bog udkom i 1981, var hovedformålet at vurdere, i hvilket omfang almindelige entrepriseretlige regler – således som disse fremtrådte gennem Almindelige betingelser for arbejder og leverancer, AB 72 – gjaldt for totalentreprise.

På daværende tidspunkt var der ikke ofret megen opmærksom på totalentreprisebegrebet, og den almindelige holdning var formentlig, at de almindelige entrepriseretlige regler i det store og hele fandt anvendelse. Bogens resultat var, at dette i en række henseender ikke var tilfældet, og der indgik i bogen et udkast til Almindelige betingelser for totalentreprise.

I dag er situationen en ganske anden, navnlig efter at det udvalg, der udarbejdede de nye standardvilkår AB 92, i 1993 udarbejdede Almindelige betingelser for totalentreprise, ABT 93.

Endvidere er der i den forløbne periode fremkommet en del retsafgørelser og nogen litteratur om totalentreprise.

Nærværende reviderede udgave af bogen har på denne baggrund en anden karakter end den tidligere udgave, idet den formelt er opbygget som en kommentarudgave af ABT 93.

Imidlertid er ABT 93 en bearbejdet version af AB 92, og en række bestemmelser i ABT 93 er identiske med de tilsvarende bestemmelser i AB 92.

Jeg har ikke fundet anledning til i nærværende fremstilling at inddrage sådanne almindeligt gældende entrepriseretlige regler, hvor der ikke er forskel på totalentreprise og traditionelle entrepriseforhold. I så henseende henviser jeg til min bog *Entreprise og licitation*.

De to bøger supplerer for så vidt hinanden, som *Entreprise og licitation* redegør for de almindeligt gældende entrepriseretlige regler og nærværende for de særlige totalentrepriseretlige regler og kun dem.

Jeg har ikke villet tynde fremstillingen med løbende henvisninger til *Entreprise og licitation*, men understreger en gang for alle, at de entrepriseretlige retsregler og problemstillinger, der ikke omtales i nærværende fremstilling, (forhåbentlig) er omtalt i *Entreprise og licitation*.

For helhedens skyld har jeg i teksten løbende gengivet ABT 93 som helhed, altså også de ikke omtalte bestemmelser. Det er markeret ved lodret streg, hvilke bestemmelser i ABT 93 der adskiller sig fra bestemmelserne i AB 92.

Der er ikke taget hensyn til materiale fremkommet efter maj 1994.

Klostergade 28, 8100 Århus C, maj 1994

Erik Hørlyck

Indhold

A. Aftalegrundlaget

§ 1.	<i>Almindelige bestemmelser</i>	13
	Totalentreprisebegrebet	13
	Tilgrænsende entrepriseformer	18
	Entreprenørrådgivning	20
	Retskilder	25
§ 2.	<i>Bygherrens udbud</i>	26
	Udbudsmaterialets indhold	27
	Totalentreprisekonkurrencer	30
	Betaling for tilbudsprojektering m.v.	32
§ 3.	<i>Entreprenørens tilbud</i>	35
	Tilbudsgiverens forpligtelser	35
	Fremgangsmåden ved tilbudsafgivelse	37
§ 4.	<i>Entrepriseaftalen</i>	39
	Indgåelse af totalentrepriseaftaler. Kontraktfortolkning	40
§ 5.	<i>Overdragelse af rettigheder og forpligtelser m.v.</i>	42
	Projekteringsaftaler	42
	Springende regres	45

B. Sikkerhedsstillelse og forsikring

§ 6.	<i>Entreprenørens sikkerhedsstillelse</i>	46
§ 7.	<i>Bygherrens sikkerhedsstillelse</i>	47
§ 8.	<i>Forsikring</i>	48
	Forsikring af projekteringsansvar	48

C. Entreprisens udførelse	49
§ 9. <i>Arbejdsplan og afsætning</i>	49
§ 10. <i>Entreprenørens ydelse</i>	49
Totalentreprenørens ydelsespligt. Offergrænseproblemet	50
Detailprojektering	51
Tidsmæssige vilkår	52
Kvalitet og kvantitet – biydelse	53
Vinterbyggeri	54
Byggeleveranceklausulen. Rådgiveransvar	55
§ 11. <i>Projektgennemgang, dokumentation og prøver</i>	56
Kvalitetssikring	57
§ 12. <i>Arbejdets forringelse m.v. Vedligeholdelse</i>	58
Risikoovergang	58
§ 13. <i>Forhold til myndigheder</i>	59
Myndighedskrav m.v.	60
§ 14. <i>Ændringer i arbejdet</i>	64
Merydelser og mindreydelser	65
Betalingsregulering	67
§ 15. <i>Uklarheder, hindringer eller lignende forhold</i>	68
Projekteringsmæssige forundersøgelser	69
Risikoen for uforudsete vanskeligheder	70
Bygherrens afbestillingsret	74
§ 16. <i>Fortidsminder</i>	75
§ 17. <i>Bygherrens tilsyn</i>	75
Bygherrerådgivning og bygherretilsyn	76
§ 18. <i>Entreprenørens kontrol</i>	78
Udførelse af tilsyn	78
§ 19. <i>Byggemøder</i>	79
Projekteringsmøder, byggemøder og underentreprenørmøder	79
Arbejds miljø	81

§ 20. <i>Spilddage</i>	82
Spilddage	82
§ 21. <i>Tilkaldelse af bygherren og entreprenøren.</i>	
Parternes ophold i udlandet	83
D. Bygherrens betalingsforpligtelse	83
§ 22. <i>Betaling</i>	83
Betalingsregler – betaling for projektering	85
§ 23. <i>Entreprenørens ret til at standse arbejdet</i>	86
E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse	86
§ 24. <i>Entreprenørens ret til tidsfristforlængelse</i>	86
Forlængelse af tidsfristerne	87
Ændringer i arbejdets art og omfang	89
Bygherrens forhold	90
Force majeure	91
Usædvanligt vejrlig	93
Offentlige pålæg	93
Forsinkede myndighedstilladelser	94
Totalentreprenørens foranstaltninger	97
§ 25. <i>Entreprenørens hæftelse ved forsinkelse</i>	97
Totalentreprenørens forsinkelsesansvar	98
Bygherrens forsinkelsesbeføjelser	100
§ 26. <i>Bygherrens ret til tidsfristforlængelse</i>	102
Bygherrens ret til tidsfristforlængelse	102
§ 27. <i>Bygherrens hæftelse ved forsinkelse</i>	104
Bygherrens forsinkelsesansvar	104

F. Arbejdets aflevering	106
§ 28. Afleveringsforretningen	106
Afleveringsbegrebet	106
Afleveringsforretning	107
§ 29. Afleveringsprotokol	109
Afleveringsprotokollen	109
G. Mangler ved arbejdet	111
§ 30. Mangelsbegrebet	111
Mangelsansvaret, særligt om mangler ved projektet	111
Flere skadevoldere. Egen skyld	117
§ 31. Mangler påvist ved afleveringen	120
Afhjælpningspligt og afhjælpningsret	121
§ 32. Mangler påvist efter afleveringen	123
§ 33. Bortfald af entreprenørens afhjælpningspligt m.v.	123
§ 34. Bygherrens ret til afslag i enterprisesummen	124
§ 35. Entreprenørens ansvar for følgeskader	124
§ 36. Mangelsansvarets ophør	124
Forældelse	125
H. 1- og 5-års eftersyn	127
§ 37. 1-års eftersyn	127
§ 38. 5-års eftersyn	127
§ 39. Fælles regler for eftersyn	127
Grundlaget for eftersyn	128

I. Særligt om ophævelse	129
§ 40. Bygherrens hæveret	129
§ 41. Entreprenørens hæveret	129
§ 42. Konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord m.v.	130
§ 43. En parts død	130
§ 44. Fælles regler om ophævelse	131
Ophævelse – benyttelse af projektmateriale	132
J. Tvister	134
§ 45. Syn og skøn	134
§ 46. Sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed m.v.	135
§ 47. Voldgift	135
Tvister mellem flere parter	136
Bilag	
Almindelige betingelser for totalentreprise	139
Registre	
Forkortelser	167
Fortegnelse over litteratur	168
Domsregister og register over voldgiftsavgørelser	169
Sagregister	170